

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 23.2.2009
SEK(2009) 218

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

Průvodní dokument ke

**STRATEGII EU NA PODPORU SNIŽOVÁNÍ RIZIKA KATASTROF
V ROZVOJOVÝCH ZEMÍCH**

SHRNUTÍ POSOUZENÍ DOPADŮ

{KOM(2009) 84 v konečném znění}
{SEK(2009) 217}
{SEK(2009) 220}

1. SHRNUÍ POSOUZENÍ DOPADŮ

Katastrofy brzdí rozvoj a ohrožují výsledky rozvojových cílů tisíciletí. V současné době stále častěji dochází ke katastrofám přírodního charakteru, a to ať jde o jejich četnost nebo intenzitu. Změna klimatu má již pravděpodobně na zvýšeném počtu a intenzitě katastrof, k nimž došlo v poslední době, svůj podíl. Katastrofami jsou nejvíce postiženy rozvojové země a jejich obyvatelstvo, protože jsou vůči nim nejcitlivější a mají k dispozici nejmenší kapacity na vyrovnání se s jejich následky. Již dlouho se ukazuje, že snižování rizika katastrof je z hlediska poměru nákladů a přínosů velmi výhodné.

Evropská unie je největším dárce oficiální rozvojové pomoci a humanitární pomoci na světě. Má globální vliv a rozsáhlé zkušenosti s jednotlivými projekty a programy v oblasti snižování rizika katastrof, chybí jí však strategický rámec na řízení podpory v oblasti snižování rizika katastrof v rozvojových zemích jednotným a koordinovaným způsobem. Jelikož katastrofy představují riziko pro rozvoj a investice, EU musí pomáhat rozvojovým zemím v jejich úsilí o snižování rizika katastrof. Musí rovněž zajistit, aby její rozvojová pomoc byla odolnější vůči katastrofám a aby také snižovala citlivost vůči rizikům.

Toto přiměřené posouzení dopadů vedlo ze strany Komise k přijetí sdělení o strategii EU na podporu snižování rizika katastrof v rozvojových zemích jak prostřednictvím rozvojové spolupráce, tak humanitární pomoci s cílem podpořit rámec pro činnost z Hyogo¹ přijatý v roce 2005 a napomoci dosažení rozvojových cílů tisíciletí.

Strategie i posouzení dopadů byly inspirovány otevřenou diskuzí, která se konala od ledna do prosince 2008 s významnými organizacemi občanské společnosti, agenturami OSN, rozvojovými zeměmi, mezinárodními finančními institucemi, členskými státy EU a soukromým sektorem.

Posouzení dopadů zkoumá potřebu opatření EU a případnou přidanou hodnotu těchto opatření. V rámci posouzení se hodnotí tři možnosti:

- (1) zachování stávajícího konceptu,
- (2) vypracování strategie ES na podporu snižování rizika katastrof v rozvojových zemích, kterou by se řídily pouze nástroje Evropského společenství, a
- (3) vypracování strategie EU na podporu snižování rizika katastrof v rozvojových zemích, která by sloužila jako zastřešovací a komplexní rámec pro opatření ES a členských států EU v oblasti snižování rizika katastrof,

přičemž důraz je kladen především na jejich případné politické, hospodářské a sociální dopady a dopady na životní prostředí.

I když každá z těchto možností může mít s ohledem na snižování rizika katastrof v rozvojových zemích své výhody, na základě posouzení dopadů se došlo k závěru, že Komise by z důvodu účinnosti, soudržnosti, konzistence a proaktivního přístupu k potřebám partnerů měla upřednostnit třetí možnost, neboť ta by nejlépe pokryla skutečné potřeby a zároveň by byla v souladu se stávajícími závazky EU v oblasti snižování rizika katastrof a mezinárodními závazky a závazky EU, pokud jde o účinnost pomoci. Strategie EU na podporu snižování rizika katastrof v rozvojových zemích by se zaměřila především na předvídání možné roztržitosti či zdvojení úsilí v oblasti snižování rizika katastrof v blízké budoucnosti, kdy Komise a přibližně deset členských států zvýší podporu v oblasti snižování

¹ Přijatý v roce 2005 na světové konferenci o snižování nebezpečí katastrof.

rizika katastrof. Využívala by a opírala by se o stávající strategickou práci ES² a členských států a o rozsáhlé zkušenosti z programů a projektů v oblasti snižování rizika katastrof ve všech regionech rozvojových zemí.

Opatření na úrovni EU jsou proto vhodná z těchto důvodů:

- Evropský konsensus o rozvoji i Evropský konsensus o humanitární pomoci ukládají EU za úkol, aby pokračovala na práci v oblasti politiky a opatření EU při snižování rizika katastrof. Strategie EU podpoří společný koncept priorit a oblastí, ve kterých mohou nástroje EU dosáhnout nejlepšího účinku.
- Evropská unie je sice největším poskytovatelem pomoci, přesto však musí vylepšovat svou činnost, pokud jde o efektivitu, účinnost a nižší transakční náklady. Užší spolupráce EU na společném rámci pro snižování rizika katastrof k těmto aktivitám přispěje a představuje dobrou politiku a praxi; společná opatření EU budou účinnější než opatření přijatá jednotlivými členskými státy. Tato opatření se také budou navzájem lépe doplňovat.
- Úplné strategické využití různých kompetencí Komise a členských států je s ohledem na snižování rizika katastrof zcela v souladu s Pařížskou deklarací o účinnosti pomoci a kodexem chování EU pro dělbu práce v oblasti rozvojové politiky.
- Vzhledem k současnému zvyšování financování a omezení výskytu zdvojování či roztržštěnosti pomoci budou moc partnerské země EU čerpat výhody z lepší koordinace mezi dárci (budou jednat s menším počtem dárců, dostávat konsistentnější informace) a případně významnější podpory v oblasti snižování rizika katastrof.

²

Sdělení Komise o posílení schopnosti Unie reagovat na katastrofy (KOM(2008) 130); Založení globální aliance pro změnu klimatu mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy (KOM(2007) 540); Posílení schopnosti EU reagovat na katastrofy a krize ve třetích zemích (KOM(2005) 153), společný dokument Vysokého představitele a Komise „Změna klimatu a mezinárodní bezpečnost“ (S113/08) a pracovní dokument útvarů Komise o předcházení katastrofám a připravenosti na ně (2003).